

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 25ης Απριλίου 2002 *

Στην υπόθεση C-154/00,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τη Μ. Πατακιά, με
τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Ελληνικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τις Α. Σαμόνη-Ράντου,
Γ. Αλεξάκη και Σ. Βώδινα, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωρισθεί ότι η Ελληνική Δημοκρατία, μη προβλέποντας στον εθνικό νόμο μεταφοράς της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1985, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σε θέματα ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων (ΕΕ L 210, σ. 29), το κατά το άρθρο 9, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', της εν λόγω οδηγίας όριο 500 ευρώ, μετέφερε μόνον εν μέρει τη διάταξη αυτή,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, S. von Bahr, D. A. O. Edward, A. La Pergola και C. W. A. Timmermans, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: L. A. Geelhoed
γραμματέας: L. Hewlett, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2001,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 18ης Οκτωβρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 25 Απριλίου 2000, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε βάσει του άρθρου 226 ΕΚ προσφυγή με αντικείμενο να αναγνωρισθεί ότι η Ελληνική Δημοκρατία, μη προβλέποντας στον εθνικό νόμο μεταφοράς της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1985, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και

διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σε θέματα ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων (ΕΕ L 210, σ. 29, στο εξής: οδηγία), το κατά το άρθρο 9, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', της εν λόγω οδηγίας όριο 500 ευρώ, μετέφερε μόνον εν μέρει τη διάταξη αυτή.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική ρύθμιση

- 2 Η οδηγία έχει ως αντικείμενο την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί ευθύνης του παραγωγού για τις ζημιές που προκαλούνται από τον ελαττωματικό χαρακτήρα των προϊόντων του. Κατά την πρώτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, η προσέγγιση αυτή κατέστη αναγκαία από το γεγονός ότι οι διαφορές στις επί μέρους νομοθεσίες «ενδέχεται να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό, να επηρεάσουν την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων εντός της κοινής αγοράς και να προκαλέσουν διαφορές στο επίπεδο προστασίας του καταναλωτή από τις ζημιές στην υγεία και στην περιουσία του, λόγω ενός ελαττωματικού προϊόντος».

- 3 Το άρθρο 9, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας ορίζει τον όρο «ζημία» υπό την έννοια του άρθρου 1 της ίδιας οδηγίας ως:

«[...]»

β) ζημία ή καταστροφή, ύψους πέραν ενός εκπιπτόμενου ποσού 500 [ευρώ], κάθε περιουσιακού στοιχείου, εκτός από το ίδιο το ελαττωματικό προϊόν, με την προϋπόθεση ότι το περιουσιακό αυτό στοιχείο:

i) είναι από εκείνα που συνήθως προορίζονται για ιδιωτική χρήση ή κατανάλωση,

και

ii) χρησιμοποιήθηκε από τον ζημωθέντα, κυρίως, για ιδιωτική χρήση ή κατανάλωση.»

4 Το άρθρο 13 της οδηγίας ορίζει:

«Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τα δικαιώματα, που ενδέχεται να έχει ο ζημωθείς, βάσει του δικαίου περί συμβατικής ή εξωσυμβατικής ευθύνης, ή βάσει ειδικού καθεστώτος ευθύνης που τυχόν ισχύει, κατά τη στιγμή κοινοποίησης της οδηγίας.»

5 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 19, παράγραφος 1, της οδηγίας, τα κράτη μέλη έπρεπε να θέσουν σε εφαρμογή το αργότερο στις 30 Ιουλίου 1988 τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη συμμόρφωσή τους προς την οδηγία.

Η εθνική ρύθμιση

- 6 Το άρθρο 6, παράγραφος 6, του νόμου 2251/94, σχετικά με την προστασία των καταναλωτών (*Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* 191/Α/16.11.1994), ορίζει:

«Στη ζημία της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου περιλαμβάνεται η ζημία λόγω θανάτου ή σωματικής βλάβης, καθώς και η βλάβη ή καταστροφή, εξαιτίας του ελαττωματικού προϊόντος, κάθε περιουσιακού στοιχείου του καταναλωτή, εκτός από το ίδιο το ελαττωματικό προϊόν, εφόσον κατά τη φύση του προοριζόταν και πραγματικά χρησιμοποιήθηκε από τον ζημιωθέντα για προσωπική του χρήση ή κατανάλωση.»

Η διαδικασία προ της ασκήσεως προσφυγής

- 7 Θεωρώντας ότι με τον νόμο 2251/94 δεν εξασφαλίστηκε εμπροθέσμως ορθή μεταφορά του άρθρου 9, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας, η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία διαπιστώσεως παραβάσεως κράτους μέλους. Αφού κάλεσε, με έγγραφο οχλήσεως, την Ελληνική Δημοκρατία να υποβάλει τις παρατηρήσεις της, η Επιτροπή διατύπωσε στις 11 Αυγούστου 1999 αιτιολογημένη γνώμη με την οποία κάλεσε το εν λόγω κράτος μέλος να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί προς τη γνώμη αυτή εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίησή της. Δεδομένου ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν απάντησε στην πιο πάνω γνώμη, η Επιτροπή άσκησε την παρούσα προσφυγή.

Επί της ουσίας

- 8 Η Ελληνική Δημοκρατία δεν αμφισβητεί ότι το άρθρο 6, παράγραφος 6, του νόμου 2251/94 δεν προβλέπει το κατά το άρθρο 9, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας όριο 500 ευρώ. Παρά ταύτα, θεωρεί ότι με τον εν λόγω νόμο μεταφέρθηκε ορθώς η οδηγία. Γενικά, ισχυρίζεται ότι με την οδηγία πραγματοποιήθηκε μόνον ελάχιστη εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών, οπότε τα κράτη αυτά μπορούν να θεσπίσουν ή διατηρήσουν διατάξεις που είναι πιο προστατευτικές για τους καταναλωτές. Ειδικότερα, προβάλλει διάφορα επιχειρήματα από τα οποία, κατ' αυτήν, προκύπτει ότι δεν ήταν αναγκαία η μεταφορά του σχετικού ορίου στην ελληνική έννομη τάξη.

Επί του βαθμού εναρμονίσεως που πραγματοποιήθηκε με την οδηγία

- 9 Κατά την Ελληνική Κυβέρνηση, η οδηγία πρέπει να ερμηνευθεί υπό το φως της αυξανόμενης σημασίας που δίνεται στην προστασία των καταναλωτών εντός της Κοινότητας, όπως η τελευταία μορφή της προστασίας αυτής αντικατοπτρίζεται στο άρθρο 153 ΕΚ. Η διατύπωση του άρθρου 13 της οδηγίας, όπου χρησιμοποιείται ο όρος «δικαιώματα», βεβαιώνει ότι η οδηγία δεν έχει σκοπό να εμποδίσει το να υπάρξει υψηλότερο εθνικό επίπεδο προστασίας. Η ανάλυση αυτή ενισχύεται και από το ότι η ίδια η οδηγία επιτρέπει στα κράτη μέλη να αποκλίνουν σε ορισμένα σημεία από τους κανόνες που θέτει.
- 10 Συναφώς, επιβάλλεται η υπενθύμιση ότι η οδηγία εκδόθηκε ομόφωνα από το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 100 της Συνθήκης ΕΟΚ (αργότερα, κατόπιν τροποποίησης, άρθρου 100 της Συνθήκης ΕΚ, νυν άρθρου 94 ΕΚ), το οποίο αφορά την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που επηρεάζουν άμεσα τη δημιουργία ή τη λειτουργία της κοινής αγοράς.

Αντίθετα προς το άρθρο 100 Α της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρο 95 ΕΚ), που εισήχθη στη Συνθήκη μετά την έκδοση της οδηγίας και που επιτρέπει ορισμένες παρεκκλίσεις, η εν λόγω νομική βάση δεν παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να διατηρούν ή να θεσπίζουν διατάξεις που αποκλίνουν από τα κοινοτικά μέτρα εναρμονίσεως.

- 11 Ομοίως, το άρθρο 153 ΕΚ, το οποίο και αυτό εισήχθη στη Συνθήκη μετά την έκδοση της οδηγίας, δεν μπορεί να τύχει επικλήσεως για να δικαιολογηθεί ερμηνεία της οδηγίας υπό την έννοια ότι η οδηγία αποβλέπει σε ελάχιστη εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών, εναρμόνιση που δεν μπορεί να εμποδίσει ένα από αυτά να διατηρήσει ή να λάβει αυστηρότερα προστατευτικά μέτρα από τα κοινοτικά. Συγκεκριμένα, η αρμοδιότητα που το άρθρο 153, παράγραφος 5, ΕΚ απονέμει προς τούτο στα κράτη μέλη αφορά μόνον τα μέτρα της παραγράφου 3, στοιχείο β', της διατάξεως αυτής, δηλαδή τα μέτρα που στηρίζουν και συμπληρώνουν την πολιτική των κρατών μελών και που διασφαλίζουν τη συνέχισή της. Η αρμοδιότητα αυτή δεν αφορά τα μέτρα της παραγράφου 3, στοιχείο α', της ίδιας διατάξεως, δηλαδή τα μέτρα που λαμβάνονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 95 ΕΚ για να γίνει πραγματικότητα η εσωτερική αγορά, με τα οποία πρέπει να εξομοιωθούν στο σημείο αυτό τα μέτρα που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 94 ΕΚ. Επί πλέον, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 43 των προτάσεών του στις υποθέσεις Επιτροπή κατά Γαλλίας και González Sánchez (σημερινές αποφάσεις, αντιστοίχως C-52/00 και C-183/00, Συλλογή 2002, σ. I-3827 και I-3901), το άρθρο 153 ΕΚ είναι διατυπωμένο ως εντολή προς την Κοινότητα εν όψει της μελλοντικής πολιτικής της και δεν επιτρέπει στα κράτη μέλη, λόγω του άμεσου κινδύνου για το κοινοτικό κεκτημένο, να λαμβάνουν αυτοτελώς μέτρα αντίθετα προς το κοινοτικό δίκαιο όπως αυτό απορρέει από τις οδηγίες που ήδη είχαν εκδοθεί όταν το άρθρο αυτό τέθηκε σε ισχύ.
- 12 Συνεπώς, το περιθώριο εκτιμήσεως που διαθέτουν τα κράτη μέλη για να ρυθμίσουν την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων καθορίζεται εξ ολοκλήρου από την ίδια την οδηγία και πρέπει να συναχθεί από τη διατύπωση, τον σκοπό και την οικονομία της.

13. Εν προκειμένω, πρώτον, πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως προκύπτει από την πρώτη αιτιολογική της σκέψη, η οδηγία, με το να καθιερώνει εναρμονισμένο καθεστώς αστικής ευθύνης των παραγωγών για τις ζημίες που προκαλούνται από ελαττωματικά προϊόντα, στοιχεί με τον στόχο να διασφαλισθεί υγιής ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρηματιών, να διευκολυνθεί η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και να αποφευχθεί η ύπαρξη διαφορετικών επιπέδων προστασίας των καταναλωτών.
14. Δεύτερον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, αντιθέτως, για παράδειγμα, προς την οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ L 95, σ. 29), η οδηγία δεν έχει καμία διάταξη που επιτρέπει ρητώς στα κράτη μέλη να θεσπίζουν ή να διατηρούν, στα θέματα που ρυθμίζει, αυστηρότερες διατάξεις για να εξασφαλίζεται στους καταναλωτές υψηλότερο επίπεδο προστασίας.
15. Τρίτον, επιβάλλεται η επισήμανση ότι το γεγονός ότι η οδηγία προβλέπει ορισμένες παρεκκλίσεις ή παραπέμπει, για ορισμένα θέματα, στο εθνικό δίκαιο δεν σημαίνει ότι, στα θέματα που η οδηγία ρυθμίζει, η εναρμόνιση δεν είναι πλήρης.
16. Συγκεκριμένα, ναι μεν τα άρθρα 15, παράγραφος 1, στοιχεία α' και β', και 16 της οδηγίας επιτρέπουν στα κράτη μέλη να παρεκκλίνουν από τους κανόνες που θέτει η οδηγία, πλην όμως οι εν λόγω δυνατότητες παρεκκλίσεως αφορούν μόνον περιοριστικώς απαριθμούμενα ζητήματα και ορίζονται στενώς. Επί πλέον, οι δυνατότητες αυτές εξαρτώνται μεταξύ άλλων από προϋποθέσεις αξιολογήσεως εν όψει πιο προωθημένης εναρμόνισης, στην οποία αναφέρεται ρητώς η προτελευταία αιτιολογική σκέψη της οδηγίας. Συναφώς, παράδειγμα του εν λόγω συστήματος εξελικτικής εναρμόνισης αποτελεί η οδηγία 1999/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 1999, για την τροποποίηση της οδηγίας 85/374 (ΕΕ L 141, σ. 20), η οποία, εντάσσοντας τα γεωργικά προϊόντα στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, κατήργησε τη δυνατότητα επιλογής που υπήρχε κατά το άρθρο 15, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας.

- 17 Υπό τις συνθήκες αυτές, το άρθρο 13 της οδηγίας δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αφήνει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να διατηρούν διαφορετικό γενικό καθεστώς ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων από αυτό που προβλέπει η οδηγία.
- 18 Η αναφορά του άρθρου 13 της οδηγίας στα δικαιώματα που ο ζημωθείς μπορεί να επικαλεσθεί βάσει του δικαίου περί συμβατικής και εξωσυμβατικής ευθύνης πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το καθεστώς που καθιερώνει η εν λόγω οδηγία, το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο της 4, επιτρέπει στον ζημωθέντα να ζητήσει αποζημίωση εφόσον αποδείξει τη ζημία, το ελάττωμα του προϊόντος, καθώς και αιτιώδη συνάφεια μεταξύ του εν λόγω ελαττώματος και της ζημίας, δεν αποκλείει την εφαρμογή άλλων καθεστώτων συμβατικής ή εξωσυμβατικής ευθύνης που στηρίζονται σε διαφορετικές βάσεις, όπως είναι η εγγύηση ελλείψεως κρυφών ελαττωμάτων ή το πταίσμα.
- 19 Ομοίως, η αναφορά του εν λόγω άρθρου 13 στα δικαιώματα που ο ζημωθείς μπορεί να επικαλεσθεί βάσει ειδικού καθεστώτος ευθύνης που ίσχυε κατά τον χρόνο κοινοποίησης της οδηγίας πρέπει να νοηθεί, όπως προκύπτει από την τρίτη ημπερίοδο της δέκατης τρίτης αιτιολογικής σκέψεως της οδηγίας, ως αφορώσα ένα ειδικό καθεστώς που περιορίζεται σε συγκεκριμένο τομέα παραγωγής.
- 20 Επομένως, αντίθετα προς την επιχειρηματολογία της Ελληνικής Δημοκρατίας, με την οδηγία επιδιώκεται, στα θέματα που η οδηγία αυτή ρυθμίζει, πλήρης εναρμόνιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών (βλ. τις προαναφερθείσες αποφάσεις Επιτροπή κατά Γαλλίας, σκέψεις 14 έως 24, και González Sánchez, σκέψεις 23 έως 32).
- 21 Ακριβώς υπό το πρίσμα των σκέψεων αυτών πρέπει να εξετασθούν οι αμυντικοί ισχυρισμοί της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Επί του ασυμβάτου του ορίου των 500 ευρώ με τις αρχές της ελληνικής έννομης τάξεως

- 22 Η Ελληνική Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι από το άρθρο 9 της οδηγίας προκύπτει ότι η έννοια της «ζημίας» δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής και πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα του εθνικού δικαίου. Πάντως, η υποχρέωση αποζημιώσεως που προβλέπεται στην ελληνική έννομη τάξη είναι υποχρέωση αποκατάστασης ολόκληρης της ζημίας.
- 23 Ναι μεν ο προσδιορισμός του ακριβούς περιεχομένου των ειδών ζημίας τα οποία αφορά το άρθρο 9 της οδηγίας έχει αφεθεί εν μέρει στους εθνικούς νομοθέτες, πλην όμως η διάταξη αυτή ορίζει ρητώς ότι η έννοια της ζημίας καλύπτει και τη ζημία ή καταστροφή ενός περιουσιακού στοιχείου και ότι, στην τελευταία περίπτωση, το ύψος της ζημίας πρέπει να υπερβαίνει τα 500 ευρώ, ενώ το περιουσιακό στοιχείο που υπέστη τη ζημία πρέπει να είναι από εκείνα που συνήθως προορίζονται για ιδιωτική χρήση ή κατανάλωση και πρέπει να χρησιμοποιήθηκε ως τέτοιο από τον ζημιωθέντα (απόφαση της 10ης Μαΐου 2001, C-203/99, *Veedfald*, Συλλογή 2001, σ. I-3569, σκέψεις 26 και 27).
- 24 Στο μέτρο που προβάλλεται ότι το εν λόγω όριο είναι αντίθετο προς τις αρχές της ελληνικής έννομης τάξεως, είναι αρκετό να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η προσφυγή σε διατάξεις εσωτερικής έννομης τάξεως για να περιορισθεί η έκταση εφαρμογής των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου θα είχε ως συνέπεια να θιγούν η ενότητα και η αποτελεσματικότητα του κοινοτικού δικαίου, οπότε δεν μπορεί να γίνει δεκτή (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 2ας Ιουλίου 1996, C-473/93, *Επιτροπή κατά Λουξεμβούργου*, Συλλογή 1996, σ. I-3207, σκέψη 38, και την προαναφερθείσα απόφαση *Επιτροπή κατά Γαλλίας*, σκέψη 33).

Επί της ενδεχομένης αναθεωρήσεως της οδηγίας

- 25 Η Ελληνική Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι η δική της ερμηνεία της οδηγίας ενισχύεται από το γεγονός ότι, στην Πράσινη Βίβλο της 28ης Ιουλίου 1999 σχετικά με την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων [COM(1999) 396 τελικό], η Επιτροπή μελετά την κατάργηση του ορίου των 500 ευρώ.
- 26 Εν προκειμένω, είναι αρκετό να υπομνησθεί ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή, με την προοπτική ενδεχομένης αναθεωρήσεως της οδηγίας, αποφάσισε να ζητήσει από τους ενδιαφερόμενους κύκλους να της γνωστοποιήσουν την άποψή τους ως προς το αν είναι σκόπιμη η κατάργηση του ορίου που προβλέπεται στο άρθρο 9, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας αυτής δεν μπορεί να άρει την υποχρέωση των κρατών μελών να συμμορφωθούν προς την κοινοτική διάταξη που βρίσκεται τώρα σε ισχύ (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 12ης Ιουλίου 1990, C-236/88, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 1990, σ. I-3163, σκέψη 19, και την προαναφερθείσα σημερινή απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας, σκέψη 34).

Επί του ασυμβάτου του ορίου των 500 ευρώ με τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου

- 27 Κατά την Ελληνική Δημοκρατία, το όριο των 500 ευρώ δημιουργεί αδικαιολόγητα άνιση μεταχείριση μεταξύ των καταναλωτών και, στερώντας τον ζημωθέντα του δικαιώματος να προσφύγει στα δικαστήρια, θίγει το θεμελιώδες δικαίωμα προσφυγής στη δικαιοσύνη, όπως αυτό εξασφαλίζεται από το άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών της 4ης Νοεμβρίου 1950.

- 28 Εφόσον με την επιχειρηματολογία αυτή επιδιώκεται να τεθεί υπό αμφισβήτηση η νομιμότητα του προβλεπομένου από την οδηγία ορίου των 500 ευρώ, πρέπει ευθύς εξ αρχής να υπομνησθεί ότι το σύστημα των μέσων δικαστικής προστασίας που έχει καθιερώσει η Συνθήκη διακρίνει τις προσφυγές των άρθρων 226 ΕΚ και 227 ΕΚ, με τις οποίες σκοπείται να αναγνωρισθεί ότι κράτος μέλος παρέβη τις υποχρεώσεις του, από τις προσφυγές των άρθρων 230 ΕΚ και 232 ΕΚ, με τις οποίες σκοπείται να ελεγχθεί η νομιμότητα των πράξεων ή παραλείψεων των κοινοτικών οργάνων. Τα μέσα αυτά δικαστικής προστασίας έχουν διαφορετικούς στόχους και διέπονται από διαφορετικές ρυθμίσεις. Επομένως, ελλείπει διατάξεως της Συνθήκης που θα του το επέτρεπε ρητώς, ένα κράτος μέλος δεν δύναται να προβάλει λυσιτελώς την έλλειψη νομιμότητας μιας αποφάσεως, της οποίας είναι αποδέκτης, ως αμυντικό ισχυρισμό κατά προσφυγής λόγω παραβάσεως κράτους μέλους στηριζομένης στη μη εκτέλεση της αποφάσεως αυτής (απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 1992, C-74/91, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 1992, σ. I-5437, σκέψη 10).
- 29 Επί πλέον, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 66 έως 68 των προτάσεών του στις προαναφερθείσες υποθέσεις Επιτροπή κατά Γαλλίας και González Sánchez, στα οποία παραπέμπει το σημείο 10 των προτάσεών του στην παρούσα υπόθεση, η οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας στην οποία προβαίνει ο κοινοτικός νομοθέτης είναι αποτέλεσμα πολύπλοκης σταθμίσεως διαφορετικών συμφερόντων. Όπως προκύπτει από την πρώτη και την ένατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, στα συμφέροντα αυτά περιλαμβάνονται η εγγύηση του υγιούς ανταγωνισμού, η διευκόλυνση των εμπορικών συναλλαγών εντός της κοινής αγοράς, η προστασία των καταναλωτών και η φροντίδα για την ορθή απονομή της δικαιοσύνης.
- 30 Η επιλογή του κοινοτικού νομοθέτη συνεπάγεται ότι, για να αποφευχθεί η ύπαρξη υπερβολικού αριθμού δικαστικών διαφορών, οι ζημωθέντες από ελαττωματικά προϊόντα δεν μπορούν, σε περίπτωση μικρής υλικής ζημίας, να προσφύγουν στα δικαστήρια βάσει των κανόνων ευθύνης που θέσπισε η οδηγία, αλλά πρέπει να ασκήσουν την αγωγή τους βάσει των κανόνων του κοινού δικαίου περί συμβατικής ή εξωσυμβατικής ευθύνης.

- 31 Υπό τις συνθήκες αυτές, το όριο του άρθρου 9, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι θίγει το δικαίωμα των ζημωθέντων να προσφύγουν στα δικαστήρια (προαναφερθείσα σημερινή απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας, σκέψη 31).
- 32 Ομοίως, το γεγονός ότι για τους παραγωγούς και τους ζημωθέντες από ελαττωματικά προϊόντα ισχύουν διαφορετικά καθεστώτα ευθύνης δεν αποτελεί παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως όταν η διαφοροποίηση, βάσει της φύσεως και του ύψους της ζημίας, δικαιολογείται αντικειμενικά (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 21ης Ιουνίου 1958, 8/57, Groupement des hauts fourneaux et aciéries belges κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή 1958, ξενόγλωσση έκδοση, σ. 223, συγκεκριμένα σ. 247, και την προαναφερθείσα σημερινή απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας, σκέψη 32).
- 33 Λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω, η προσφυγή της Επιτροπής πρέπει να κηρυχθεί βάσιμη.
- 34 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Ελληνική Δημοκρατία, μη προβλέποντας στον εθνικό νόμο μεταφοράς της οδηγίας το κατά το άρθρο 9, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', της ίδιας οδηγίας όριο 500 ευρώ, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη διάταξη αυτή.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 35 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της Ελληνικής Δημοκρατίας στα δικαστικά έξοδα και η τελευταία ηττήθηκε, η Ελληνική Δημοκρατία πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Η Ελληνική Δημοκρατία, μη προβλέποντας στον εθνικό νόμο μεταφοράς της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1985, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σε θέματα ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων, το κατά το άρθρο 9, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', της ίδιας οδηγίας όριο 500 ευρώ, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη διάταξη αυτή.

- 2) Καταδικάζει την Ελληνική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

Jann

von Bahr

Edward

La Pergola

Timmermans

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 25 Απριλίου 2002.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

R. Grass

P. Jann